

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116011799
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3116011799.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti odsúdenému U. P., nar. XX.XX.XXXX v Q., pre zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods.1 Tr.zák., na neverejnom zasadnutí dňa 29. decembra 2017 prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 2. mája 2017, sp. zn. 3Nt/60/2016 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného U. P. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 2. mája 2017, sp.zn. 3Nt/60/2016 podľa § 399 odsek 2 Tr. poriadku návrh odsúdeného U. P., nar. XX.XX.XXXX na povolenie obnovy konania zamietol, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku v jeho právoplatne skončenej trestnej veci, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 1T/29/2012 (rozsudok zo dňa 30.05.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/97/2012 zo dňa 18.12.2012).

Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil v podstate tým, že v podanom návrhu na povolenie obnovy konania odsúdený nepoukazoval na žiadne skutočnosti uvedené v § 394 ods. 4 a ods. 5 Tr. poriadku. Ak odsúdený, resp. jeho obhajca na verejnom zasadnutí poukazoval na to, že v pôvodnom konaní boli porušené ľudské práva odsúdeného, tak takéto konštatovanie nezakladá dôvod na povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 4 Tr. poriadku, keďže nebola preukázaná existencia rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu v trestnej veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/29/2012 alebo v konaní, ktoré takémuto rozhodnutiu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody odsúdeného U. P.. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného nemal za preukázané, že by boli splnené podmienky pre povolenie obnovy konania z dôvodov podľa § 394 ods. 4 a ods. 5 Tr. poriadku. Nakoľko sa predmetný návrh na povolenie obnovy konania vzťahuje na právoplatne skončenú trestnú vec, ktorá bola skončená odsudzujúcim rozsudkom súdu, súd rozhodujúci o návrhu na povolenie obnovy konania sa zaoberal posudzovaním podmienok obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. poriadku. S prihliadnutím na návrh odsúdeného o povolenie obnovy konania, po oboznámení sa s podstatným obsahom trestného spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/29/2012 a po vypočutí odsúdeného U. P., dospel okresný súd k záveru, že návrh na povolenie obnovy konania nie je dôvodný. Odsúdený vo svojom návrhu ako aj na verejnom zasadnutí napádal výrok o vine a naň nadväzujúce výroky, teda aj výroky o treste a náhrade škody, keď poukazoval, že rozhodnutie o vine je založené na dôkazoch a to výsluchoch svedkov - príslušníkov PZ SR, ktorí neboli pred ich výsluchom zbavení mlčanlivosti a teda ich výpovede sú nezákonné. Podľa súdu prvého stupňa je potrebné poukázať na to, že odsúdeným prezentovaná skutočnosť, teda nezákonnosť svedeckých výpovedí príslušníkov PZ SR, nebola súdu (okresnému ani krajskému) v pôvodnom konaní známa, vychádzajúc z toho, že sa súdy v pôvodnom konaní s touto skutočnosťou nezaoberali, pričom ju vtedy nenamietal ani odsúdený, na čo bolo poukázané aj v uznesení

Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/82/2015 zo dňa 27.01.2016. Preto možno konštatovať, že ide o skutočnosť súdu skôr neznámu. Odsúdeným v návrhu na povolenie obnovy konania prezentovaná súdu skôr neznáma skutočnosť, na ktorej zotrval aj na verejnom zasadnutí, však sama osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už známymi z pôvodného konania nijako neodôvodňuje zmenu výroku o vine a teda ani o treste a ani výroku o náhrade škody. V tejto súvislosti okresný súd odkazuje na pôvodný odsudzujúci rozsudok okresného súdu, ako i na potvrdzujúce uznesenie krajského súdu a teda na skutkový stav zistený v pôvodnom konaní, na ktorý bolo poukázané aj v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo/33/2013 zo dňa 27.02.2014. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že výrok o vine bol založený na usvedčujúcej výpovedi spoluodsúdeného R. H. z prípravného konania, na výpovedi poškodeného R. P. a výpovedi svedkyne H. H.. Odsúdený tak podľa názoru okresného súdu v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nepreukázal, že by ním uvádzaná skutočnosť (nezákonnosť výpovedí svedkov - príslušníkov PZ SR), sama osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už známymi predtým mohla viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie, ktorého výrok o vine je aj podľa názoru okresného súdu rozhodujúceho o povolení obnovy konania, založený na usvedčujúcej výpovedi spoluodsúdeného R. H. z prípravného konania, na výpovedi poškodeného R. P. a výpovedi svedkyne H. H., ktoré tvoria logický a na seba nadväzujúci celok.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej trojdňovej lehote, teda včas, podal odsúdený U. P. sám i prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť. V písomnom odôvodnení sťažnosti namietal správnosť napadnutého uznesenia s poukazom na to, že podľa jeho názoru sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. Sťažnosťou napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Trenčín je založené na prísne formálnom a rigoróznom výklade zákonných ustanovení, upravujúcich inštitút obnovy trestného konania. On pritom vykonáva šiestym rokom trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený v pôvodnom konaní za trestný čin lúpeže, v ktorom boli vypočutí príslušníci Policajného zboru SR páni H. J. a S. H., pričom výsluchy týchto svedkov prebehli bez toho, aby tieto osoby boli v intenciách ustanovenia § 129 ods. 2 Tr. por. zbavené zákonom uloženou povinnosťou mlčanlivosti. Tieto svedecké výpovede teda nemožno vyhodnotiť inak, len ako nezákonné. V tejto súvislosti treba podčiarknuť, že odsudzujúci verdikt bol o tieto nezákonne dôkazy reálne opretý, čo vidno z odôvodnenia rozhodnutí súdov prvého i druhého stupňa. Práve výsluchmi týchto svedkov mala byť pritom odstránená „nepoužiteľnosť“ hlásenia o použití služobného psa (keď jemu nebola odobratá porovnávacia pachová stopa a teda ani nevedno, koho pachovú stopu pes vlastne sledoval). Na nezákonnosť predmetných svedeckých výpovedí poukázal už aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp.zn. 2Tdo/82/2015, kde toto uznesenie je súčasťou spisového materiálu vo veci podaného návrhu na obnovu konania, ktorým sa však Najvyšší súd SR s poukazom na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por. nemohol zaoberať. Spravodlivý proces nemôže byť pritom založený len na tom, či obvinený/obžalovaný niečo namieta alebo nie, ergo absencia námietok voči nezákonnosti zo strany dotknutej osoby nemôže túto nezákonnosť zhojiť. Z nepráva totiž nemôže vzniknúť právo, čo bez výhrady platí pre verejné právo a zvlášť pre právo trestné. Na základe uvedeného považuje predmetný odsudzujúci rozsudok za jednoznačne nezákonný a rovnako nezákonný je teda aj výkon trestu odňatia slobody. Zbavenie mlčanlivosti v spise absentuje a teda netreba viesť žiadnu polemiku o tom, či dôkazy boli vykonané v súlade so zákonom alebo nie. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je aj ochrana pred neprípustným konaním súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými predpismi, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II ÚS 85/06). Je celkom zjavné, že nerešpektovaním Trestného poriadku bolo porušené jeho ústavné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý súdny proces, zakotvené v článku 6 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách. Samotný inštitút obnovy konania na situácie porušenia základných ľudských práv a slobôd pamätá, keď v § 394 ods. 4 ustanovuje, že skutočnosťou skôr neznámou podľa odsekov 1 až 3 je aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu Slovenskej republiky alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody obvineného, ak negatívne dôsledky tohto rozhodnutia nemožno inak napraviť. Aj v jeho prípade pritom boli porušené jeho základné ľudské práva alebo slobody (právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces) a nápravu nemožno dosiahnuť inak (v dovolaní nemožno prihliadnuť s ohľadom na § 371 ods. 4 Tr. por.) Nakoľko porušenie zákona je v tomto prípade flagrantné, nie je potrebné, aby porušenie základného ľudského práva musel konštatovať až Európsky súd pre ľudské práva. Okresný súd si v konaní o povolenie obnovy otázku porušenia ľudských práv mohol a mal vyhodnotiť ako otázku predbežnú. Zmyslom a účelom ustanovenia § 394 ods. 4 Tr. por. je totiž možnosť povoliť obnovu konania v prípadoch porušenia základných ľudských práv a slobôd. Prísne striktný až reštriktívny výklad ustanovení zákona

má svoj význam skôr v rámci trestného práva hmotného, ako v rámci trestného práva procesného. S ohľadom na vyššie uvedené navrhol jeho sťažnosti vyhovieť, napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd na podklade sťažnosti odsúdeného U. P., ktorá mu bola predložená spolu so spisom, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 29. decembra 2017 podľa § 192 ods. 1 Tr.por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného U. P. nie je dôvodná.

Podľa odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd v rámci dokazovania na verejnom zasadnutí nezistil žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mohli byť považované za nové skutočnosti alebo dôkazy v zmysle § 394 ods. 1 Tr.por.

Podľa § 394 ods. 1 Tr.por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom, na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu alebo vzhľadom, na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie o uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

S poukazom na citované ustanovenie krajský súd považuje za potrebné dodať, že obnova konania (§ 393 a nasl. Tr. por.) je mimoriadnym opravným prostriedkom, účelom ktorého je náprava právoplatného rozhodnutia, ktoré vychádza zo súdom zistených skutkových okolností, ktoré skutkové okolnosti zrejme nie sú správne, pretože dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy v pôvodnom konaní neznáme a tieto nové skutočnosti alebo dôkazy by mohli viesť k iným skutkovým zisteniam súdu. Keďže správne zistenie skutkového stavu veci je prvoradým predpokladom na správnu aplikáciu právnych predpisov, tento mimoriadny opravný prostriedok nie je určený na nápravu súdnych rozhodnutí, v ktorých bol správne zistený skutkový stav veci, avšak malo dôjsť k nesprávnemu výkladu právnych noriem hmotného práva, prípadne k porušeniu procesných právnych noriem, na ktorú nápravu slúži iný mimoriadny opravný prostriedok a to dovolanie (§ 368 ods. 1 a nasl. Tr. por.). V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že po právoplatnom odsúdení odsúdeného v pôvodnom konaní námietky odsúdeného voči nesprávnemu a nezákonnému postupu súdu v pôvodnom konaní pri zisťovaní skutkového stavu veci už posudzoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rámci konaní o inom mimoriadnom opravnom prostriedku, v dovolacích konaniach, vedených pod sp. zn. 4Tdo 33/2013 a sp.zn. 2Tdo 82/2015 a dôvodnosť týchto námietok v rámci svojej právomoci vyriešil vo svojich právoplatných uzneseniach zo dňa 27.2.2014 a zo dňa 27.1.2016.

Krajský súd ďalej považuje za potrebné dodať, že pri posudzovaní podmienok obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku súd hodnotí návrh na obnovu konania z dvoch hľadísk. Prvým hľadiskom je to, či ide o skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme. Druhým hľadiskom je to, či by tieto skutočnosti alebo dôkazy samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už známymi predtým mohli viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie. Riešenie tejto druhej otázky prichádza do úvahy až po kladnej odpovedi na prvú otázku.

Z hľadiska posúdenia v návrhu na povolenie obnovy konania uvedených skutočností alebo dôkazov, je rozhodné, že musí ísť o skutočnosti alebo dôkazy, ktoré boli súdu skôr, teda v pôvodnom konaní, neznáme, neboli predmetom dokazovania, ani neboli v tom čase v spise obsiahnuté. Otázku, či nové skutočnosti alebo dôkazy by mohli viesť k inému rozhodnutiu nemožno riešiť bez hodnotenia dôkazného významu novo tvrdenej skutočnosti alebo novo navrhovaného dôkazu. Toto hodnotenie sa však nevzťahuje priamo na skutok, ktorý bol predmetom pôvodného konania, alebo na osobu páchatel'a, ale vzťahuje sa na doteraz vykonané dôkazy a doterajšie zistenia skutkového stavu veci. Z uvedeného podľa dlhodobu ustálenej súdnej praxe teda vyplýva, že v konaní o povolenie obnovy súd nemôže, teda nemá právomoc preskúmať vecnú správnosť rozsudku a zákonnosť postupu súdu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa súd pri rozhodovaní vyrovnal so všetkými okolnosťami a obhajobou odsúdeného, či rešpektoval zásadu bezprostrednosti a ústnosti pri dokazovaní a pod. Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahov spisov a to ani vtedy, keď sa

súd s nimi v rozhodnutí nevyporiadal, alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mýlil pri hodnotení dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil (viď napr. R 35/1988, R 6/1997).

S poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu, na obsah ktorého týmto odkazuje, obsahuje všeobecné právne závery, ktoré sú v úplnom súlade aj s vyššie uvedenými, súdnou praxou ustálenými právnymi závermi, podľa ktorých v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania súd nemá právomoc posudzovať dôvodnosť poukazov odsúdeného na nesprávny a nezákonný postup súdu pri vykonávaní dôkazov a pri ich hodnotení v pôvodnom konaní.

V súvislosti s námietkami odsúdeného v sťažnosti, o spôsobe hodnotenia výpovedí svedkov H. J. a S. H. okresný súdom, krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že hodnotenie vykonaných dôkazov v trestnom konaní upravuje ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Zákon pritom neustanovuje nijaké pravidlá pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Voľné hodnotenie dôkazov je dôsledkom zložitej duševnej činnosti a vytvára sa logickým úsudkom. Orgány činné v trestnom konaní a súd musia vo svojom rozhodnutí zdôvodniť svoje vnútorné presvedčenie. Vnútorné presvedčenie je odôvodnené objektívnymi skutočnosťami a je ich logickým dôsledkom. Možno preto teda preskúmať, či postup pri vytváraní vnútorného presvedčenia bol správny a či vnútorné presvedčenie je dôvodné. Ak teda súd prvého stupňa postupuje pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, to znamená že ich hodnotí podľa vnútorného presvedčenia, ktoré je založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne a urobí logicky odôvodnené úplné skutkové závery, nemôže súd druhého stupňa zrušiť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ani preto, že by bolo možné na základe hodnotenia vykonaných dôkazov v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku dospieť aj k iným do úvahy prichádzajúcim skutkovým výsledkom. V takom prípade by totiž nebolo možné napadnutému rozhodnutiu súdu prvého stupňa vytknúť porušenie povinnosti súdu hodnotiť dôkazy v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku. V tejto súvislosti sťažnostný súd považuje za potrebné dodať aj to, že ani v prípade, ak by skutkový stav veci nebol podľa názoru súdu druhého stupňa správne zistený, pretože súd prvého stupňa by nehodnotil správne dôkazy vykonané vo veci samej, môže súd druhého stupňa upozorniť súd prvého stupňa len na to, v ktorých smeroch sa má konanie doplniť, alebo čím sa treba znovu zaoberať, nesmie však udeľovať záväzné pokyny o spôsobe hodnotenia dôkazov, teda prikazovať súdu prvého stupňa, ktorý dôkaz má považovať za pravdivý a ktorý nie.

S poukazom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že okresný súd postupoval v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku aj pri hodnotení výpovedí svedkov H. J. a S. H., pričom okolnosti, o ktoré oprel svoj záver, podľa ktorého výpovede týchto svedkov nie sú dôkazmi, ktoré by samé alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi skôr známymi mohli viesť k inému rozhodnutiu, majú úplnú oporu v spisovom materiáli. Z uvedených dôvodov krajský súd nepovažoval za dôvodnú námietku odsúdeného v sťažnosti, podľa ktorej okresný súd nepostupoval správne pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu nie je dôvodná, bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.